

بحران مهارنشده‌ی بورس‌های جهان

ادامه سایه سنگین بحران بر اقتصاد امریکا، سقوط شاخص‌های بورس و ورشکستگی بزرگترین شرکت‌های تجاری این تعبیر صاحب نظران اقتصاد بین‌الملل از شرایط پیش روی بزرگترین اقتصاد جهانی یعنی امریکا است، اتفاقی که موجب شد پیکان شاخص‌ها در بورس‌های صاحب‌نام دنیا همه سر به زیر آورند. ادامه سایه سنگین بحران بر اقتصاد امریکا، سقوط شاخص‌های بورس و ورشکستگی بزرگترین شرکت‌های تجاری این تعبیر صاحب نظران اقتصاد بین‌الملل از شرایط پیش روی بزرگترین اقتصاد جهانی یعنی امریکا است، اتفاقی که موجب شد پیکان شاخص‌ها در بورس‌های صاحب‌نام دنیا همه سر به زیر آورند. این بحران که به نظر ریشه در زیربنای اقتصاد امریکا دارد علاوه بر نابسامانی شرایط در بورس‌های این کشور، رکود در حوزه مسکن را به همراه آورد. موضوعی که شاهین شایان آرانی آن را مورد تأکید قرارداد و اظهار داشت: تأخیر در بازپرداخت وام‌های کلان بانکی که بیشتر از ارزش خانه‌ها داده شده موجب شده بانک‌ها در ترازنامه خود با مشکل مواجه شوند. آرانی که دیگر دلیل رکود در اقتصاد امریکا را تحمیل هزینه جنگ عراق می‌داند، اظهار داشت: یکی دیگر از عواملی که موجب بروز بحران در امریکا شده اختلاف نظرها بر سر انتخابات بود. این طور که به نظر می‌رسد شرایط در اقتصاد امریکا وخیم تر از چیزی باشد که بتوان در اخبار انعکاس داد چرا که طرح نجات اقتصادی که از سوی دولت و با عنوان تزریق ۷۰۰ تا ۹۰۰ میلیارد دلار نقدینگی به نظام بانکی مطرح شد نیز نتوانست شرایط را سامان بدهد. آرانی در این خصوص معتقد است: در شرایط فعلی تنها تزریق نقدینگی کافی نیست چرا که باید اول برای بازگرداندن اعتماد به بازار تلاش کرد و بعد از آن چنین راهکارهایی سازوکار می‌افتد. کارشناس مسائل اقتصادی با اشاره به این که وضعیت نابسامان امریکا چون یک ویروس به دیگر اقتصادهای دنیا سرایت کرده، خاطرنشان کرد: در شرایط فعلی تمام اقتصادهای بزرگ دنیا از این بحران لطمه دیده‌اند. در وضعیت فعلی که شاخص بورس‌های معتبر چون داوجونز امریکا بشدت کاهش یافته و از حدود ۱۳ هزار و ۴۰۰ در ابتدای سال میلادی به زیر ۱۰ هزار واحد در روز گذشته رسیده سرمایه‌های بسیاری از این بازارها خارج شده اما اتفاق بدتری از خروج سرمایه‌ها روی داده که در شکل کاهش ارزش سهام در این بخش‌ها متبلور شده است. آرانی در این باره می‌گوید: در حال حاضر دیدگاه‌ها نسبت به عملکرد سهام موجود در بورس‌های امریکایی تغییر کرده و فرار سرمایه‌ها از این بخش‌ها موجب شده است. آرانی افزود: این سرمایه‌ها به دلیل ریسک‌پذیری پائین به سمت دیگر بخش‌ها از جمله حوزه‌های غیرمالی خواهند رفت. آشناس آوردیم، بین‌المللی نیستیم وی در خصوص احتمال تأثیرگذاری شرایط فعلی بر بورس تهران اظهار داشت: با توجه به این که بورس ما هنوز بین‌المللی نشده شرایط فعلی به

طور غیرمستقیم و از طریق کاهش قیمت نفت و نوسانات قیمت ارز تأثیرگذار خواهد شد. آ همه ضرر کردند داوجونز، داکس، اس و پی، نزدک و نیکی... نام‌های آشنا به گوش سرمایه‌گذاران به خصوص فعالان اقتصادی در حوزه بورس و بازار سرمایه است. نام‌هایی که روزی به عنوان پرچمدار بزرگترین بخش‌های اقتصادی به لحاظ جذب سرمایه و نقدینگی محسوب می‌شدند اما امروز که اقتصاد امریکا به دلیل عوامل مختلفی گرفتار بحران شده سرمایه‌ها از این بخش‌ها گریزان شده‌اند. براین اساس شاخص بورس اس و پی از ۱۵۰۰ واحد در ابتدای سال میلادی به ۹۹۶ واحد در روز گذشته معاملاتی کاهش یافته است. البته این اتفاق تنها در مورد اس و پی نیفتاده چرا که داوجونز نیز در این روز نزدیک به ۵۱۰ واحد افت کرد و به ۹ هزار و ۴۴۷ واحد رسید این در حالی است که پیکان شاخص داوجونز در ابتدای سال جدید میلادی بر سکوی ۱۳ هزار و ۴۰۰ واحد ایستاده بود. «نزدک» نیز در شرایط بهتری قرار ندارد به طوری که با افتی معادل ۱۱۰ واحد در روز قبل به یک هزار و ۷۵۴ واحد رسید. این طور که مشخص است طرح نجات اقتصادی امریکا هم مرهمی بر زیان میلیاردری سرمایه‌داران نبود به طوری که صندوق بین‌المللی پول در تازه‌ترین گزارش خود میزان ضرر وارده به دلیل بحران‌های مالی جهان را یک هزار و ۴۰۰ میلیارد دلار اعلام کرد. براساس این گزارش صندوق بین‌المللی پول گفت که میزان زیان ناشی از وام‌ها در

امریکا دو برابر ۷۰۰ میلیارد دلاری است که کنگره امریکا قصد دارد به نجات سیستم مالی اختصاص دهد. شرایط نامساعد فعلی در اقتصاد امریکا نگرانی را در سایر کشورهای دنیا نیز به وجود آورده به طوری که شهروندان اسپانیایی از ترس به خطر افتادن سپرده‌های خود در پی خروج سرمایه‌هایشان از بانک‌های این کشور برآمدند اما رئیس یکی از بانک‌های اسپانیایی اعلام کرد که هیچ چیز سپرده‌های آنها را به خطر نخواهد انداخت. در عین حال وزیر دارایی اتحادیه اروپا با تضمین حداقل ۵۰ هزار یورو از سپرده‌های مردم در بانک‌های خصوصی سراسر اتحادیه اروپا موافقت کرد. ماه‌ها و هفته‌های گذشته فقط روزهای تلخی برای سرمایه‌داران امریکایی و اروپایی نبود چرا که شاخص‌ها در بورس‌های آسیایی نیز همه سر به زیر آوردند. براین اساس، شاخص بورس نیکی که در اوایل سال میلادی بالغ بر ۱۵ هزار واحد بود، در ۲۰ روز گذشته به ۹ هزار و ۲۰۳ واحد رسید. این آمار نشان از سقوط بیش از پیش بینی بورس ژاپن دارد. تعطیلی بورس روسیه، افت ناگهانی شاخص کک (بورس پاریس)، کاهش ۵ درصد شاخص در بورس فرانکفورت و زیان بیش از ۱۰ میلیارد پوندی ارزش سهام سه بانک معتبر انگلیسی از دیگر پیامدهای بحران اقتصاد امریکا است. اتفاقاتی که تنها با صرف میلیاردها دلار هزینه و تزریق منابع مالی به بانک‌ها برطرف نمی‌شود و دولتمردان باید چاره‌ای کارسازتر برای آن بیندیشند.